

CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ CÁC CƠ QUAN CHỨC NĂNG ĐÁP ỨNG YÊU CẦU CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH Ở NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI

TRẦN VĂN HOAN*

Cải cách hành chính ở các nhà trường quân đội là một xu hướng tất yếu để xây dựng nhà trường quân đội chính quy, tiên tiến, mẫu mực giai đoạn hiện nay. Đội ngũ cán bộ các cơ quan chức năng là chủ thể quan trọng tiến hành thủ tục hành chính quân sự ở các nhà trường quân đội. Nghiên cứu đổi mới, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ các cơ quan chức năng đáp ứng với yêu cầu cải cách hành chính ở các nhà trường quân đội là hết sức cần thiết.

Từ khóa: Cải cách hành chính; đội ngũ cán bộ; cơ quan chức năng; nhà trường quân đội; nâng cao chất lượng.

Administrative reform in the military schools is an inevitable trend to build regular, advanced and exemplary military schools in the current period. The contingent of cadres from functional units are important actors in implementing military administrative procedures in the military schools. It is necessary to do research for innovation and improve the quality of the contingent of cadres from functional units in the military schools to meet the administrative reform requirements.

Keywords: Administrative reform; the contingent of cadres; functional units; military schools; improve the quality.

NGÀY NHẬN: 06/11/2022

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 07/12/2022

NGÀY DUYỆT: 10/01/2023

1. Đặt vấn đề

Cải cách hành chính (CCHC) trong lĩnh vực quân sự, quốc phòng là bộ phận trong tổng thể của CCHC nhà nước; bảo đảm công tác quản lý, chỉ huy, điều hành hoạt động ở các cơ quan, đơn vị đồng bộ, thống nhất và hiệu quả. Ở các nhà trường quân đội (NTQĐ), việc đẩy mạnh CCHC là một xu hướng tất yếu hiện nay, góp phần xây dựng Quân đội “cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại” trong tình hình mới.

Đây là quá trình thay đổi căn bản, toàn diện phương thức hoạt động quản lý của NTQĐ dựa trên nền tảng kỹ thuật và công nghệ số nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác quản lý, điều hành hoạt động giáo dục - đào tạo và nghiên cứu khoa học, xây dựng nhà trường thông minh hòa nhập với hệ thống giáo dục quốc dân và hội nhập quốc tế. Với vai trò là mắt xích quan trọng cấu

* ThS, Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

thành nền hành chính, chủ thể trực tiếp triển khai thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp nhằm hiện thực hóa mục tiêu CCHC, đội ngũ cán bộ (ĐNCB) các cơ quan chức năng (CQC) tham mưu ở NTQĐ cần được bồi dưỡng, nâng cao chất lượng có phẩm chất, năng lực, toàn diện, có kiến thức, kỹ năng, thái độ tốt để đáp ứng với yêu cầu nhiệm vụ chuyển đổi số và CCHC đang diễn ra mạnh mẽ ở các NTQĐ hiện nay.

2. Thực trạng chất lượng đội ngũ cán bộ các cơ quan chức năng đối với công tác cải cách hành chính ở nhà trường quân đội hiện nay

Mục tiêu xây dựng Quân đội được Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng xác định: “Đến năm 2025, cơ bản xây dựng Quân đội, Công an tinh, gọn, mạnh, tạo tiền đề vững chắc, phấn đấu đến năm 2030 xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại”¹, đòi hỏi toàn quân trước mắt phải tiếp tục điều chỉnh, xây dựng theo hướng tinh, gọn, mạnh. Đề án đẩy mạnh CCHC của Bộ Quốc phòng (Quyết định số 5566/QĐ-BQP ngày 27/12/2018) đã xác định rõ mục tiêu đến năm 2025 sẽ hoàn thiện thể chế về quá trình chuyển đổi số, phục vụ có hiệu quả việc xây dựng, phát triển Chính phủ số trong Bộ Quốc phòng; 100% cơ sở dữ liệu dùng chung của Bộ Quốc phòng được hoàn thành và kết nối, chia sẻ theo quy định; 100% các cơ quan, đơn vị sử dụng phần mềm hợp tác trực tuyến; tất cả cơ quan, đơn vị trực thuộc Bộ Quốc phòng sử dụng chữ ký số trong gửi, nhận văn bản điện tử; 70% số cuộc họp thường xuyên tại các cơ quan, đơn vị này được tổ chức trực tuyến và ứng dụng hợp không giấy... Do vậy, để đẩy nhanh tốc độ CCHC ở các NTQĐ, vai trò của ĐNCB các CQC trong NTQĐ là rất quan trọng.

Các CQC ở NTQĐ là một bộ phận không thể thiếu trong cơ cấu tổ chức biên chế của một NTQĐ, là đơn vị cấu thành nên bộ máy hành chính có nhiệm vụ tham mưu,

tư vấn, giúp việc trực tiếp cho đảng ủy, ban giám đốc (ban giám hiệu) theo chức năng, nhiệm vụ thuộc lĩnh vực công tác được giao, gồm: Văn phòng; phòng Hậu cần - Kỹ thuật; phòng Đào tạo; phòng Chính trị; phòng Khoa học quân sự; phòng (ban) Sau đại học; phòng Thông tin Khoa học quân sự; ban Tài chính; ban Khảo thí và đảm bảo chất lượng GDĐT... Ngoài ra, còn có các thành phần khác trong tổ chức, biên chế của NTQĐ không phải là CQC, như: khoa giáo viên; các hệ, tiểu đoàn quản lý học viên; viện nghiên cứu, trung tâm...

Thời gian qua, NTQĐ đã chú trọng nâng cao hiệu lực, hiệu quả lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, tổ chức đảng, hệ thống chỉ huy các cấp đối với công tác CCHC, nhất là triển khai áp dụng Hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn quốc gia (TCVN ISO - 9001). Từ đó có nhiều chuyển biến trong việc đơn giản hóa thủ tục hành chính, văn bản quy phạm pháp luật; tiếp tục bổ sung, hoàn thiện quy trình soạn thảo văn bản, các quy chế, quy định theo hướng chính quy, thống nhất ở các CQC; bảo đảm công khai, minh bạch, đúng quy định của pháp luật, điều lệnh, điều lệ, góp phần nâng cao hiệu quả công tác quản lý, chấp hành pháp luật của Nhà nước, điều lệnh, điều lệ, chế độ quy định của Quân đội; tích cực khắc phục những khâu yếu, mặt yếu. Tăng cường các biện pháp nhằm bảo đảm an toàn, kỷ luật của học viên, hạn chế mất an toàn trong huấn luyện... đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục và đào tạo trong tình hình mới.

Là chủ thể quan trọng tiến hành thủ tục hành chính quân sự, ĐNCB các CQC tham mưu, thường xuyên được quan tâm kiện toàn, phát triển bảo đảm đủ số lượng, đồng bộ, hợp lý về cơ cấu, phù hợp về độ tuổi, chuyên ngành, chuẩn hóa về chất lượng theo quy định. Cán bộ, chiến sĩ các CQC có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, lối sống trong sạch, gương mẫu,

nhiệt tình tâm huyết, tận tụy với công việc, có trình độ ngoại ngữ, công nghệ thông tin, có khả năng sáng tạo cao, có phương pháp đào tạo hiện đại với sự ứng dụng mạnh mẽ công nghệ thông tin; tích cực nghiên cứu, học tập, rèn luyện phấn đấu vươn lên đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, cán bộ CQC ở các NTQĐ vẫn có mặt hạn chế, khuyết điểm. Công tác tham mưu của cơ quan có lúc chưa thật tích cực, chủ động; vai trò tham mưu của CQC chưa được phát huy mạnh mẽ, còn thiếu sự phối hợp trong tổ chức thực hiện; việc đổi mới, xây dựng hệ thống chức danh, tiêu chí đánh giá đến quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng và bố trí, sử dụng cán bộ làm công tác tham mưu còn hạn chế, bất cập. Một số cán bộ làm việc tại phòng chuyên môn trách nhiệm chưa cao, chưa khoa học, chưa chuyên nghiệp, vẫn còn tình trạng đùn đẩy trách nhiệm đã làm giảm tiến độ giải quyết các thủ tục hành chính.

Cần xác định rõ khung năng lực đối với từng nhóm cán bộ: cán bộ lãnh đạo, chỉ huy; cán bộ trợ lý, chuyên môn, nghiệp vụ. Vì vậy, căn cứ vào tiêu chuẩn chức danh cán bộ để xác định khung năng lực và bồi dưỡng năng lực về công tác CCHC của ĐNCB các CQC ở các NTQĐ. Tập trung vào các năng lực sau:

(1) Năng lực tham mưu đề xuất với đảng ủy, Ban giám đốc (ban giám hiệu) những quan điểm, chủ trương lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý công tác CCHC ở các NTQĐ.

(2) Năng lực chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra, thanh tra các cơ quan, đơn vị, các lực lượng trong chấp hành các chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý công tác CCHC, các quy chế, nội dung, chương trình CCHC của các NTQĐ.

(3) Năng lực lãnh đạo, chỉ huy, quản lý, điều hành các tổ chức, lực lượng thuộc quyền trong cơ quan thực hiện nhiệm vụ CCHC theo phạm vi chức trách, nhiệm vụ, quyền hạn được giao.

(4) Năng lực tổng hợp, sơ kết, tổng kết, dự báo tình hình công tác CCHC của nhà trường phục vụ cho sự lãnh đạo, chỉ đạo của đảng ủy, ban giám đốc (ban giám hiệu) nhà trường.

(5) Năng lực phối hợp hiệp đồng với các tổ chức, các lực lượng trong và ngoài nhà trường trong thực hiện công tác CCHC.

(6) Năng lực giải quyết các mối quan hệ công tác, các vấn đề nảy sinh trong hoạt động CCHC theo phạm vi chức trách, nhiệm vụ.

3. Giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác cải cách hành chính trong các nhà trường quân đội

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác CCHC trong các NTQĐ, lãnh đạo, chỉ huy, các CQC trong các NTQĐ cần tiếp tục quán triệt và triển khai nghiêm túc, đồng bộ một số giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ chủ yếu sau đây:

Một là, đổi mới tư duy, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, chỉ huy các cấp đối với nâng cao chất lượng ĐNCB các CQC đáp ứng yêu cầu CCHC ở NTQĐ hiện nay: đội ngũ lãnh đạo, quản lý và cán bộ các CQC trong NTQĐ cần nhận thức đúng vai trò, ý nghĩa, tầm quan trọng và yêu cầu đặt ra đối với nhiệm vụ xây dựng ĐNCB các CQC đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ CCHC.

Để đạt hiệu quả, các cơ quan, đơn vị căn cứ tình hình thực tiễn và chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn được giao xác định đúng mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp, chương trình kế hoạch xây dựng ĐNCB ngang tầm nhiệm vụ và tổ chức thực hiện cụ thể, phù hợp. Tập trung đổi mới nội dung, hình thức, biện pháp xây dựng ĐNCB các CQC ở NTQĐ có phẩm chất, năng lực tốt, có ý thức trách nhiệm và đạo đức công vụ chuẩn mực; nắm chắc quy trình giải quyết từng vụ việc cụ thể, ứng dụng thành thạo công nghệ thông tin; tạo điều kiện thuận lợi để ĐNCB tự học tập, tu dưỡng, rèn luyện; nâng cao trình độ,

năng lực chuyên môn, nghiệp vụ và trình độ ngoại ngữ, tin học theo yêu cầu chức danh đảm nhiệm.

Hai là, làm tốt công tác quy hoạch, tạo nguồn xây dựng ĐNCB các CQC�N đáp ứng yêu cầu CCHC ở NTQĐ hiện nay: cấp ủy, chỉ huy, CQC�N các cấp ở các NTQĐ quán triệt, thực hiện nghiêm các nghị quyết, chỉ thị, quy chế, quy định của Trung ương, của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng và hướng dẫn của Tổng cục Chính trị về công tác quy hoạch cán bộ.

Kế thừa quy hoạch của nhiệm kỳ trước, lấy quy hoạch của cấp dưới làm cơ sở xây dựng của quy hoạch cấp trên, bảo đảm sự kế thừa, liên thông, có tính khả thi cao; chú trọng đổi mới đánh giá cán bộ theo hướng: “Xuyên suốt, liên tục, đa chiều, theo tiêu chí, bằng sản phẩm, thông qua khảo sát, so sánh với chức danh tương đương và công khai kết quả; gắn đánh giá cá nhân với tập thể và kết quả thực hiện nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị”².

Quá trình thực hiện quy hoạch phải gắn chặt với đào tạo, bồi dưỡng theo tiêu chuẩn chức danh và làm tốt việc điều động, luân chuyển cán bộ để rèn luyện, thử thách, nâng cao năng lực thực tiễn và tích lũy kinh nghiệm, nhất là đối với ĐNCB ở cơ quan phòng chính trị, văn phòng, phòng đào tạo ở các NTQĐ. Chú trọng lựa chọn những cán bộ trẻ được đào tạo cơ bản, đã qua rèn luyện, thử thách ở đơn vị cơ sở, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức, lối sống trong sạch, lành mạnh, có trình độ ngoại ngữ, tin học, có năng lực chỉ huy, quản lý, hoàn thành tốt nhiệm vụ, có triển vọng phát triển để quy hoạch nguồn kế cận, kế tiếp; ưu tiên lựa chọn những cán bộ khoa học trẻ, học viên tốt nghiệp giỏi đào tạo trong nước và nước ngoài để tạo nguồn quy hoạch xây dựng ĐNCB các CQC�N có đủ phẩm chất, năng lực đáp ứng yêu cầu CCHC ở NTQĐ.

Bên cạnh đó, tăng cường sự chỉ đạo, hướng dẫn và kiểm tra, giám sát của cấp ủy

cấp trên đối với việc xây dựng và thực hiện quy hoạch của cấp ủy cấp dưới. Kiên quyết chống chạy chức, chạy quyền, không để những người cơ hội, vụ lợi, yếu kém về phẩm chất, năng lực, lọt vào quy hoạch và đưa ra khỏi quy hoạch những cán bộ không hoàn thành nhiệm vụ, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, vi phạm kỷ luật, pháp luật.

Ba là, tăng cường đào tạo, bồi dưỡng nâng cao phẩm chất, năng lực và tác phong công tác cho ĐNCB các CQC�N đáp ứng yêu cầu CCHC ở NTQĐ hiện nay: các cấp ủy các cấp phải xác định về mục tiêu đào tạo, yêu cầu bồi dưỡng đối với từng chức danh; xây dựng kế hoạch đưa cán bộ đi đào tạo, bồi dưỡng, đi thực tế thật sự khoa học. Quan tâm đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ cho những trợ lý chủ chốt trong mỗi cơ quan, tạo điều kiện cho đội ngũ này phát triển ổn định và chuyên sâu về một lĩnh vực cụ thể của công tác quản lý và bảo đảm của cơ quan. Cấp ủy, chỉ huy các cơ quan cần lựa chọn những cán bộ trẻ, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức, lối sống trong sạch, lành mạnh, có trình độ ngoại ngữ, tin học, có năng lực chỉ huy, quản lý, hoàn thành tốt nhiệm vụ, gửi đi đào tạo cơ bản tại các nhà trường, học viện kể cả trong và ngoài quân đội theo yêu cầu nghiệp vụ của từng cơ quan. Kết hợp chặt chẽ giữa đào tạo tại trường với bồi dưỡng, huấn luyện tại chức và tự nghiên cứu, học tập của cán bộ. Thường xuyên sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm để không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng ĐNCB đáp ứng với yêu cầu CCHC.

Bốn là, tiếp tục nghiên cứu đổi mới và thực hiện chính sách trọng dụng, đãi ngộ xứng đáng đối với ĐNCB các CQC�N ở NTQĐ hiện nay, do vậy, các NTQĐ cần “có cơ chế, chính sách để tạo cạnh tranh bình đẳng, lành mạnh và thu hút, trọng dụng nhân

tài"³. Đồng thời, bổ sung, hoàn thiện, ban hành các cơ chế, chính sách đồng bộ đãi ngộ về vật chất, tinh thần tương xứng với tính chất, điều kiện lao động của ĐNCB Quân đội phù hợp với tình hình phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, tạo động lực thúc đẩy cán bộ yên tâm, phấn khởi công tác, toàn tâm, toàn ý với nhiệm vụ; gìn giữ nguồn nhân lực chất lượng cao, thu hút tài năng vào phục vụ Quân đội nói chung và nâng cao chất lượng ĐNCB đủ phẩm chất, năng lực đáp ứng với yêu cầu CCHC của các NTQĐ trong tình hình mới.

Năm là, thường xuyên quan tâm xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh ở các NTQĐ: các NTQĐ cần đẩy mạnh xây dựng môi trường văn hóa quân sự lành mạnh, thân thiện, nhân văn, dân chủ; luôn đề cao tri thức, trọng dụng thực tài, thi đua lành mạnh về trí tuệ; tôn trọng, chia sẻ, giúp đỡ lẫn nhau, quan hệ cấp trên, cấp dưới, đồng chí, đồng nghiệp trong sáng; mọi cán bộ, nhân viên luôn yên tâm công tác, gắn bó, yêu nghề, tích cực, say mê sáng tạo trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ. Đẩy mạnh CCHC gắn với phong trào thi đua học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và cuộc vận động phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ thời kỳ mới. Qua đó, kịp thời biểu dương, khen thưởng xứng đáng đối với những cán bộ tiêu biểu trong công tác CCHC và hoàn thành tốt nhiệm vụ.

3. Kết luận

CCHC là nội dung quan trọng trong xây dựng các NTQĐ vững mạnh toàn diện. CCHC nhằm bảo đảm cho các CQC ở NTQĐ hoạt động đúng chức năng, nhiệm vụ, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý, đảm bảo tính công bằng, minh bạch, loại bỏ thủ tục rườm rà, chồng chéo trong thực hiện chức năng, nhiệm vụ. CCHC phần lớn phụ thuộc vào phẩm chất, trình độ, năng lực và

phương pháp công tác của ĐNCB ở các cơ quan chức năng. Do đó, cần phải quan tâm chăm lo, thực hiện nhiều giải pháp để tăng cường, nâng cao chất lượng của ĐNCB các CQC ở NTQĐ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ CCHC, góp phần xây dựng NTQĐ cách mạng, chính quy, tiên tiến, mẫu mực trong tình hình mới□

Chú thích:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập I. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2021, tr. 158.

2, 3. Nghị quyết số 26/NQ-TW ngày 19/5/2018 Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ Bảy (khóa XII) về xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược đủ năng lực và uy tín ngang tầm nhiệm vụ.

Tài liệu tham khảo:

1. Bộ Quốc phòng. Điều lệ công tác nhà trường Quân đội nhân dân Việt Nam ban hành kèm theo Thông tư số 51/2016/TT-BQP ngày 20/4/2016.

2. Nghị quyết số 30c/NQ-CP ngày 08/11/2011 của Chính phủ ban hành Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước giai đoạn 2011 - 2020.

3. Nghị quyết số 109-NQ/QUTW ngày 11/02/2019 của Quân ủy Trung ương về xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội, nhất là cấp chiến dịch, chiến lược đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

4. Nghị quyết số 76/NQ-CP ngày 15/7/2021 của Chính phủ ban hành Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước giai đoạn 2021 - 2030.

5. Quân ủy Trung ương. Báo cáo Chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI, 2020.

6. Quyết định số 4668/QĐ-BQP ngày 21/11/2016 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng phê duyệt Đề án cải cách hành chính của Bộ Quốc phòng đến năm 2020 và những năm tiếp theo.

7. Quyết định số 5666/QĐ-BQP ngày 27/12/2018 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng phê duyệt Đề án đẩy mạnh cải cách hành chính của Bộ Quốc phòng đến năm 2025, định hướng đến năm 2030.